

Asia: VN/20525/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tiivistelmä

Keskuskauppakamari pitää jakeluelvoitteen kokonaistason laskemista ymmärrettävänä, mutta esittää, että jakeluelvoitteen lisävelvoite pidetään voimassa olevan lainsäädännön mukaisena. Veloitteen tasoon vuosina 2028–2030 ei tulisi puuttua investointiympäristön ennakoitavuuden säilyttämiseksi ja taakanjakosektorin EU-velvoitteiden saavuttamiseksi.

Lakiehdotuksen tavoitteet

Keskuskauppakamari pitää kannatettavana tavoitetta keventää jakeluelvoitteen vaikutusta polttoaineen hintoihin. Liikenteen ja logistiikan kustannuksilla on olennainen vaikutus Suomen kilpailukykyyn. Samaan aikaan jakeluelvoite on keskeisimpiä liikenteen päästövähennyskeinoja, ja sen taso ja ennakoitavuus vaikuttaa siihen kuinka kiinnostava ympäristö Suomi on uusiutuvien polttoaineiden kehittämiselle ja tuottamiselle.

Oleennaista on löytää tasapaino näiden tavoitteiden välillä. Keskuskauppakamari pitää onnistuneena hallitusohjelman toimenpidekokonaisuutta, jossa tason säätämisen lisäksi jakeluelvoitteen täyttämisen keinovalikoimaa lisätään sähköllä ja uudella joustomekanismilla. Keskuskauppakamari huomauttaa kuitenkin, että sääntelyn rajut muutokset luovat epävarmuutta Suomesta investointiympäristönä.

Jakeluelvoitteen taso lakiehdotuksessa

Nyt lausunnoilla oleva esitys koskee jakeluelvoitteen ja sen kehittyneitä uusiutuvia polttoaineita koskevan lisävelvoitteen tasoa vuosina 2024 ja 2025. Keskuskauppakamari pitää ymmärrettävänä esitystä jakeluelvoitteen kokonaistason laskusta polttoaineen hintavaikutusten keventämiseksi.

Keskuskauppakamari esittää, että hallitusohjelmasta ja esityksestä poiketen jakeluelvoitteen lisävelvoite pidetään kuitenkin voimassa olevan lainsäädännön mukaisena. Tällöin lisävelvoite olisi vuosina 2024–2025 4 prosenttiyksikköä. Juuri lisävelvoitteella luodaan kysyntää kehittyneille biopolttoaineille sekä vetyyn pohjautuville synteettisille polttoaineille, joita voidaan kehittää ja tuottaa Suomessa. Kuten esityksen vaikutusarvioissa todetaan, lisävelvoitteen lasku tuo epävarmuutta esimerkiksi suunnitelluille biokaasuinvestoinneille.

Lisävelvoitteen kasvu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti olisi linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa edistää biokaasua, synteettisiä polttoaineita ja vetytaloutta ja niiden hyvää investointiympäristöä. Esityksen vaikutusarvioiden mukaan lisävelvoitteen laskun vaikutus polttoaineen hintaan on alle 1 sentti. Siten lisävelvoitteen laskusta luopuminen ei olisi vastoin hallituksen tavoitetta laskea pumppuhintaa, joka saavutetaan velvoitteen kokonaistason laskulla.

Jakeluelvoitteen kehittämisestä yleisesti

Nyt lausunnoilla olevassa esityksen lisäksi hallitusohjelmassa tavoitteena on muuttaa velvoitteen tasoa myös vuosina 2026–2027. Velvoitteen tasoon voimassa olevan lainsäädännön mukaiseen tasoon vuosina 2028–2030 ei tulisi puuttua investointiympäristön ennakoitavuuden säilyttämiseksi. Muut hallituksen ohjelmassa olevat toimet, kuten sähkön liittäminen osaksi jakeluelvoitetta sekä uusi joustomekanismi lisäävät velvoitteen täytön kustannustehokkuutta 2020-luvun lopulla ja keventävät siten velvoitteen kiristymisen vaikutusta polttoaineen hintaan.

Keskuskauppakamari korostaakin muiden hallitusohjelman jakeluelvoitetoimien huolellista valmistelua ja ripeää toteuttamista. Uusi joustomekanismi luo onnistuessaan ensimmäistä kertaa päästökaupan ulkopuolisille sektoreille markkinamekanismin, joka edistää kustannustehokkaiden päästövähennystoimien tunnistamista, kehitystä ja rahoitusta.

Keskuskauppakamari huomauttaa, että liikenteen päästöjen vähenemiseen vaikuttaa autokaupan ja sitä kautta autokannan sähköistymisen hidastuminen ja jotkin hallituksen vero- ja säästötoimenpiteet, kuten lataus- ja jakeluinfraktuurin tukien leikkaaminen. Jakeluelvoitteen merkitystä liikenteen päästöjen vähentämisessä sekä taakanjakosektorin EU-velvoitteiden saavuttamisessa ei siksi voi sivuuttaa.

Teppo Säkkinen

Elinkeino- ja ilmastoasiantuntija

Keskuskauppakamari

Säkkinen Teppo
Keskuskauppakamari